

KẾ HOẠCH
Phát triển hệ thống phục hồi chức năng
giai đoạn giai đoạn 2023 - 2030, tầm nhìn đến 2050

Thực hiện Kế hoạch số 224/KH-UBND ngày 06/12/2023 của UBND tỉnh Lạng Sơn về phát triển hệ thống phục hồi chức năng giai đoạn 2023-2030, tầm nhìn đến 2050 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn; Kế hoạch số 09/KH-SYT ngày 11/01/2024 của Sở Y tế Lạng Sơn về phát triển hệ thống phục hồi chức năng giai đoạn 2023-2030, tầm nhìn đến 2050;

Ủy ban nhân dân huyện Văn Quan xây dựng Kế hoạch phát triển hệ thống phục hồi chức năng giai đoạn 2023 - 2030, tầm nhìn đến 2050 như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Bảo đảm người khuyết tật (NKT) và người có nhu cầu được tiếp cận dịch vụ phục hồi chức năng (PHCN) có chất lượng, toàn diện, liên tục và công bằng, giảm tỷ lệ khuyết tật trong cộng đồng, góp phần vào sự nghiệp chăm sóc, bảo vệ, nâng cao sức khỏe Nhân dân, đảm bảo an sinh xã hội.

2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2030

2.1. Tăng cường phòng ngừa khuyết tật trước sinh và sơ sinh, phát hiện và can thiệp sớm khuyết tật, giảm tỷ lệ khuyết tật trong cộng đồng đảm bảo:

- Trên 90% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật.

- 100% các xã, thị trấn trên địa bàn triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng (DVCD).

2.2. củng cố, kiện toàn và phát triển hệ thống mạng lưới cơ sở PHCN đảm bảo:

Củng cố, kiện toàn và đầu tư phát triển Khoa YHCT - PHCN thuộc Trung tâm Y tế huyện, đảm bảo thực hiện được từ 60% trở lên dịch vụ kỹ thuật về PHCN theo phân tuyến được phê duyệt.

2.3. Nâng cao chất lượng dịch vụ kỹ thuật PHCN đạt chất lượng từ khá trở lên theo tiêu chí đánh giá chất lượng bệnh viện của Bộ Y tế.

2.4. Phát triển nguồn nhân lực PHCN: phấn đấu đạt tỷ lệ nhân viên y tế làm việc trong lĩnh vực PHCN tối thiểu 0,5 người/10.000 dân.

3. Tầm nhìn đến năm 2050

3.1. Công tác PHCN được phát triển cả ở tuyến huyện và tuyến xã trong ngành Y tế với sự đa dạng về phương pháp can thiệp bảo đảm cung cấp dịch vụ

PHCN toàn diện, liên tục, chất lượng.

3.2. Đẩy mạnh hoạt động PHCN dựa vào cộng đồng trở thành biện pháp chiến lược để giải quyết vấn đề khuyết tật; tiến tới triển khai PHCN dựa vào cộng đồng ở cả tuyến huyện và tuyến xã, được tích hợp trong nhiều dịch vụ kỹ thuật khác ngoài cơ sở y tế.

3.3. Tất cả người dân đều được tiếp cận với các dịch vụ sàng lọc, phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật và sử dụng kỹ thuật PHCN thiết yếu, phù hợp theo yêu cầu.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Tăng cường công tác quản lý, lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện các chính sách pháp luật về phục hồi chức năng

- Trung tâm Y tế huyện và các cơ quan liên quan tăng cường công tác tham mưu, đề xuất nhằm hoàn thiện chính sách pháp luật pháp luật, hướng dẫn chuyên môn liên quan đến công tác PHCN.

- Tiếp tục rà soát, nghiên cứu, đề nghị sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy định của pháp luật về PHCN, đáp ứng các yêu cầu của thực tiễn bảo đảm cho người khuyết tật, người dân có nhu cầu được chăm sóc, PHCN.

- Lồng ghép các hoạt động PHCN dựa vào cộng đồng với các chương trình, đề án liên quan khác để tiết kiệm nguồn lực. Tăng cường phối hợp giữa các cơ quan liên quan trong lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động PHCN.

- Tổ chức triển khai các quy định, chính sách pháp luật về PHCN.

2. Tăng cường cung cấp các dịch vụ dự phòng, phát hiện sớm khuyết tật, quản lý, điều trị, chăm sóc người khuyết tật (NKT) và người bệnh

2.1. Khám, chẩn đoán, xác định nhu cầu PHCN của người bệnh:

- Tăng cường công tác khám và chẩn đoán các bệnh lý cần PHCN tại các cơ sở y tế công lập và ngoài công lập.

- Tổ chức thực hiện các hoạt động khám sàng lọc, phòng, ngừa khuyết tật trước sinh và sơ sinh, phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật.

- Củng cố và phát triển công tác PHCN tại trạm y tế, đảm bảo cung cấp dịch vụ PHCN theo phân tuyến chuyên môn và PHCN dựa vào cộng đồng.

- Hoàn thiện hệ thống thông tin quản lý sức khỏe NKT. Hướng dẫn lập hồ sơ quản lý thông tin NKT, kết nối với hệ thống thông tin quản lý sức khỏe cá nhân và trên phần mềm quản lý thông tin NKT của Bộ Y tế.

2.2. Sử dụng kỹ thuật vận động trị liệu, vật lý trị liệu, hoạt động trị liệu, ngôn ngữ trị liệu, tâm lý trị liệu, chỉnh hình, khai thác thiết bị y tế, dụng cụ PHCN và các biện pháp can thiệp khác

- Nâng cao năng lực chuyên môn PHCN qua việc tập huấn PHCN đối với

từng loại bệnh cho nhân viên y tế. Lựa chọn dịch vụ kỹ thuật và cử nhân viên y tế đi đào tạo chuyên sâu về PHCN tại các bệnh viện tuyến trung ương.

- Phát triển chuyên môn kỹ thuật, tăng cường ứng dụng phương pháp mới, kỹ thuật mới, chuyên sâu qua việc giao chỉ tiêu kế hoạch phát triển kỹ thuật mới hàng năm tại các cơ sở khám chữa bệnh. Phối hợp điều trị, chuyển tuyến trong lĩnh vực PHCN. Thực hiện các chương trình, đề án, dự án về PHCN.

2.3. Tư vấn cho người bệnh và gia đình người bệnh về phục hồi chức năng và hoà nhập cộng đồng

- Tổ chức tuyên truyền cho người bệnh, gia đình người bệnh, NKT về đường lối chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các văn bản hướng dẫn về trợ giúp xã hội và PHCN.

- Tập huấn cho gia đình NKT về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và PHCN cho NKT, tập huấn các kỹ năng sống cho NKT hoà nhập cộng đồng.

- Hướng dẫn cách sử dụng các dụng cụ PHCN để NKT có thể độc lập tối đa trong sinh hoạt từ đó nâng cao chất lượng cuộc sống và khả năng hoà nhập xã hội.

2.4. Tuyên truyền phòng ngừa khuyết tật, bệnh tật:

- Tăng cường tổ chức các hoạt động truyền thông đến người bệnh và người nhà người bệnh;

- Ngành Y tế phối hợp với các cơ quan truyền thông trên địa bàn xây dựng các chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền các nội dung về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, văn bản chỉ đạo của cấp trên về bảo vệ, chăm sóc, trợ giúp NKT; tuyên truyền các biện pháp phòng ngừa để giảm thiểu khuyết tật bẩm sinh, do tai nạn thương tích và do các nguy cơ khác gây ra; phòng, chống phân biệt đối xử đối với NKT.

- Cung cấp các chương trình, tài liệu truyền thông về phục hồi chức năng; đa dạng hóa phương thức, cách thức trên các kênh truyền thông.

3. Củng cố hoàn thiện hệ thống PHCN và mạng lưới PHCN dựa vào cộng đồng

3.1. Củng cố hoàn thiện hệ thống phục hồi chức năng tại các cơ sở y tế

- Đầu tư cải tạo và nâng cấp khoa YHCT- PHCN thuộc Trung tâm Y tế huyện bảo đảm chất lượng từ khá trở lên theo tiêu chí đánh giá chất lượng bệnh viện của Bộ Y tế.

- Bộ phận PHCN thuộc Khoa YHCT-PHCN thực hiện được 60% trở lên dịch vụ kỹ thuật về PHCN theo phân tuyến; phát triển chuyên môn kỹ thuật, tăng cường ứng dụng phương pháp mới, kỹ thuật mới, chuyên sâu và phối hợp điều trị, chuyển tuyến trong lĩnh vực PHCN; thực hiện các chương trình, đề án, dự án về PHCN, chú trọng phòng ngừa, phát hiện sớm, can thiệp sớm trẻ em khuyết tật đáp ứng nhu cầu về PHCN của nhân dân trên địa bàn.

- Củng cố và phát triển Trạm Y tế bảo đảm cung cấp dịch vụ PHCN theo

phân tuyến chuyên môn kỹ thuật và PHCN dựa vào cộng đồng; đảm bảo 100% Trạm Y tế có cán bộ y tế phụ trách công tác PHCN và được bồi dưỡng kiến thức về PHCN.

- Khuyến khích phát triển mạng lưới cơ sở PHCN ngoài công lập.

3.2. Thực hiện chương trình phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng

- Thành lập Ban Chỉ đạo chương trình PHCN dựa vào cộng đồng cấp huyện và cấp xã.

- Phát triển mạng lưới PHCN dựa vào cộng đồng và triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng trên địa bàn huyện.

- Đẩy mạnh các hoạt động truyền thông giáo dục sức khỏe. Thực hiện lồng ghép các hoạt động PHCN dựa vào cộng đồng với các hoạt động y tế, phòng, chống dịch bệnh.

- Tổ chức thực hiện các hoạt động phòng ngừa khuyết tật trước sinh và sơ sinh, phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật.

- Thực hiện PHCN tại nhà cho NKT, theo dõi, hướng dẫn PHCN cho NKT, đánh giá sự tiến bộ của NKT; tư vấn và tạo điều kiện thuận lợi để NKT được tiếp cận với các dịch vụ y tế.

- Thực hiện cơ chế phối hợp giữa Trung tâm Y tế, Phòng Lao động - Thương binh, Xã hội - Dân tộc, Phòng Giáo dục và Đào tạo trong việc triển khai công tác PHCN dựa vào cộng đồng.

- Thực hiện quản lý, cập nhật thường xuyên thông tin NKT trên phần mềm Hệ thống Quản lý sức khỏe và PHCN NKT tại cộng đồng.

- Đào tạo, cập nhật kiến thức đối với cán bộ, công tác viên chương trình PHCN dựa vào cộng đồng, nhân viên công tác xã hội, NKT và gia đình có NKT về PHCN dựa vào cộng đồng tại tuyến xã.

4. Đào tạo nguồn nhân lực

- Tăng cường công tác đào tạo nhân lực về PHCN cho các cơ sở y tế theo quy định của Bộ Y tế; khuyến khích nhân viên y tế học tập nâng cao trình độ, cập nhật kiến thức, kỹ năng về PHCN phù hợp với chức danh nghề nghiệp và vị trí việc làm.

- Tăng cường công tác chỉ đạo tuyến, chuyển giao kỹ thuật và đào tạo cán bộ PHCN cho tuyến dưới; thực hiện công tác PHCN dựa vào cộng đồng tại 100% Trạm Y tế, tạo điều kiện cho người dân được tiếp cận và hưởng dịch vụ y tế có chất lượng, góp phần thực hiện công bằng trong chăm sóc sức khỏe, giảm tình trạng quá tải ở tuyến trên.

- Tranh thủ sự giúp đỡ của các tổ chức xã hội, Hội từ thiện, các mạnh thường quân để huy động nguồn lực đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, học tập kinh nghiệm, nâng cao trình độ chuyên môn PHCN.

5. Kiểm tra, giám sát, thông tin báo cáo, đánh giá

- Xây dựng hệ thống kiểm tra, giám sát các hoạt động PHCN, PHCN dựa vào cộng đồng, phòng ngừa khuyết tật và quản lý NKT.

- Cập nhật bộ công cụ thu thập thông tin, giám sát đã được thống nhất áp dụng trên toàn quốc, kết hợp kiện toàn hệ thống thu thập thông tin báo cáo về quản lý sức khỏe NKT.

- Tăng cường phối hợp giữa ngành trong chỉ đạo, hướng dẫn, thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động của các cơ sở PHCN trong phòng ngừa khuyết tật, tiến độ thực hiện kế hoạch và các chính sách liên quan.

- Hàng năm tổ chức đánh giá việc triển khai thực hiện kế hoạch, kịp thời đề xuất bổ sung, sửa đổi kế hoạch cho phù hợp.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

- Nguồn ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán chi thường xuyên, đồng thời thực hiện lồng ghép trong các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác theo quy định của pháp luật.

- Nguồn đóng góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân, các tổ chức xã hội, từ thiện khác.

- Nguồn quỹ bảo hiểm y tế, nguồn thu từ dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh và nguồn thu hợp pháp khác.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trung tâm Y tế huyện

- Là cơ quan thường trực có trách nhiệm tham mưu xây dựng kế hoạch cho Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo, quản lý và tổ chức thực hiện các nhiệm vụ của kế hoạch này. Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch.

- Tham mưu việc thành lập Ban Chỉ đạo chương trình PHCN dựa vào cộng đồng cấp huyện; công tác phát triển mạng lưới PHCN dựa vào cộng đồng và triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng.

- Căn cứ chức năng, nhiệm vụ, xây dựng Kế hoạch và triển khai thực hiện hoạt động từng năm. Tăng cường cung cấp các dịch vụ dự phòng, phát hiện sớm khuyết tật, quản lý, điều trị, chăm sóc NKT. Tổ chức tiếp nhận chuyển giao kỹ thuật PHCN tiên tiến của tuyến trên về PHCN, nâng cao chất lượng dịch vụ kỹ thuật và phát triển nguồn nhân lực PHCN tại đơn vị.

- Lồng ghép công tác khám, chữa bệnh trong việc phát hiện, can thiệp và PHCN cho người bệnh sớm ngay sau giai đoạn cấp cứu hoặc trong quá trình nằm điều trị; Tổ chức các hoạt động chăm sóc sức khỏe, điều trị PHCN cho NKT; cập nhật hệ thống thông tin quản lý sức khỏe NKT kết nối với hệ thống thông tin quản lý sức khỏe cá nhân và trên phần mềm quản lý thông tin NKT của Bộ Y tế.

- Chỉ đạo, hướng dẫn các Trạm Y tế xã, thị trấn phát triển mạng lưới PHCN dựa vào cộng đồng và xây dựng triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng.

- Hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc, giám sát, đánh giá, sơ kết, tổng kết việc thực hiện; tổng hợp, báo cáo và kịp thời đề xuất kiến nghị điều chỉnh Kế hoạch phù hợp với tình hình thực tế.

- Phối hợp với Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện xây dựng dự toán chi tiết hàng năm, trình thẩm định cấp kinh phí triển khai thực hiện theo quy định.

- Phối hợp với các ban, ngành liên quan tổ chức truyền thông giáo dục sức khoẻ PHCN cho NKT; quản lý sức khỏe NKT.

2. Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện

- Phối hợp với Trung tâm Y tế và các đơn vị có liên quan tham mưu cho UBND huyện xây dựng kế hoạch cân đối, bố trí kinh phí để đầu tư cơ sở vật chất và mua sắm thiết bị; xây dựng dự toán chi tiết hàng năm trình thẩm định phê duyệt và cấp kinh phí triển khai thực hiện theo quy định.

- Hướng dẫn sử dụng và thanh quyết toán kinh phí theo chế độ và các quy định hiện hành của Luật Ngân sách nhà nước.

3. Phòng Lao động - Thương binh, Xã hội - Dân tộc; Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện

- Căn cứ chức năng, nhiệm vụ và nội dung kế hoạch này để xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch hàng năm của đơn vị. Báo cáo theo quy định.

- Phối hợp khám điều tra, thống kê số người khuyết tật trên địa bàn.

- Phối hợp với Trung tâm Y tế và các đơn vị có liên quan, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn, các trường học tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của cộng đồng về mục đích, ý nghĩa công tác PHCN dựa vào cộng đồng, bảo vệ, chăm sóc trợ giúp đỡ, phòng chống phân biệt đối xử NKT.

4. Trung tâm Văn hóa Thể thao và Truyền thông

- Tăng cường viết tin, bài tuyên truyền trên địa bàn; xây dựng các chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền các nội dung về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, văn bản chỉ đạo của cấp trên về bảo vệ, chăm sóc trợ giúp NKT, các biện pháp phòng ngừa để giảm thiểu khuyết tật bẩm sinh, do tai nạn thương tích và do các nguy cơ khác gây ra, phòng chống phân biệt đối xử đối với NKT.

- Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện, các tổ chức xã hội, các ban ngành đoàn thể tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức về mục đích, ý nghĩa, tạo sự quan tâm, đồng thuận, ủng hộ rộng rãi của xã hội đối với công tác PHCN dựa vào cộng đồng; tổ chức các buổi nói chuyện truyền thông trực tiếp và tư vấn về phòng ngừa khuyết tật, cách phát hiện sớm khuyết tật, giảm thiểu khuyết tật do tai nạn thương tích và do các nguy cơ khác gây ra, phòng chống phân biệt đối xử đối với NKT tại các cơ quan, đơn vị, trường học và tại cộng đồng;

5. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Thành lập Ban Chỉ đạo chương trình PHCN dựa vào cộng đồng cấp xã;

- Phối hợp chỉ đạo mạng lưới PHCN dựa vào cộng đồng và triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng.

- Tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của người dân về mục đích, ý nghĩa công tác PHCN dựa vào cộng đồng, bảo vệ, chăm sóc trợ giúp NKT. Phòng ngừa để giảm thiểu khuyết tật do tai nạn thương tích, phòng chống phân biệt đối xử đối với NKT.

6. Đề nghị Ủy ban Mặt trận tổ quốc Việt Nam huyện và các đoàn thể huyện

- Chỉ đạo các tổ chức, đoàn thể các cấp tăng cường tuyên truyền đoàn viên, hội viên và các tầng lớp Nhân dân phối hợp với ngành y tế, các phòng, ban, ngành liên quan thực hiện PHCN dựa vào cộng đồng và triển khai mô hình PHCN dựa vào cộng đồng.

- Tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của người dân về mục đích, ý nghĩa công tác PHCN dựa vào cộng đồng, bảo vệ, chăm sóc trợ giúp NKT. Phòng ngừa để giảm thiểu khuyết tật do tai nạn thương tích, phòng chống phân biệt đối xử đối với người khuyết tật;

- Tham gia tích cực hoạt động xã hội hóa, huy động mọi nguồn lực đầu tư chăm lo phát triển mạng lưới PHCN, đầu tư kinh phí xây dựng cơ sở vật chất và mua sắm thiết bị dự phòng, phát hiện sớm khuyết tật, quản lý, điều trị, chăm sóc NKT; phối hợp đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện chính sách pháp luật pháp luật, hướng dẫn chuyên môn liên quan đến công tác PHCN.

Ủy ban nhân dân huyện yêu cầu các đơn vị tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch này; định kỳ báo cáo kết quả thực hiện hằng năm (*trước ngày 01/11*) hoặc báo cáo đột xuất (nếu có) để tổng hợp, báo cáo theo quy định./.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- Sở Y tế;
- TT Huyện ủy;
- TT HĐND huyện;
- CT, các PCT UBND huyện;
- Ủy ban MTTQ, các đoàn thể huyện (p/h);
- Các phòng, ban, ngành huyện (t/h);
- CVP, các PCVP HĐND và UBND huyện;
- TTYT huyện;
- UBND các xã, thị trấn (t/h);
- Lưu: VT, YT.

(b/c)

Triệu Đức Dũng